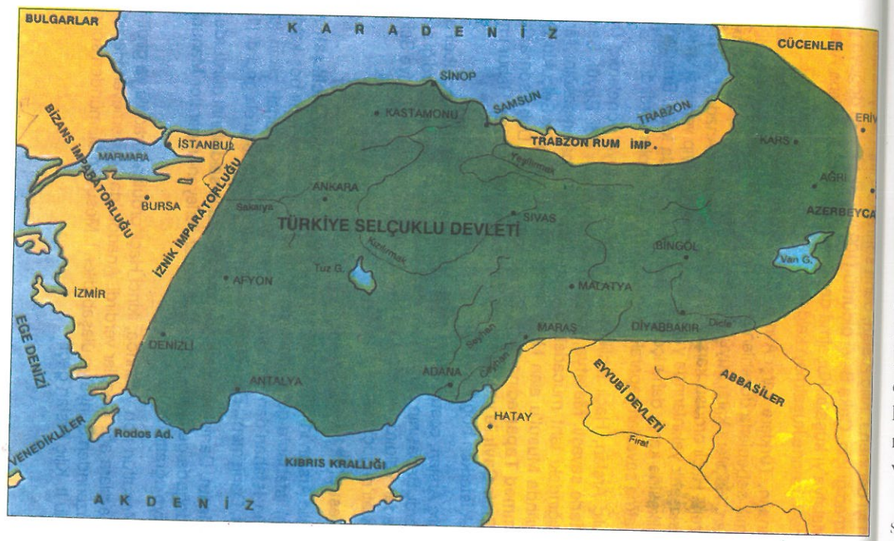


BİTİNYA'YA TÜRKLERİN YAKLAŞIMLARI

Balkanlarda ve Anadoluda çeşitli milletlere mensup kavimlerin 11.yy.lın 2. yarısında, Türklerinde Anadoluyu tanımaları ve fethe başlamaları Doğu Romayı küçültmüştür. Bu sırada İnegöl günden güne küçülen Bizansın, güney doğu ucunda ufak bir tekfurluk durumundaydı.

Anadolu Selçuklu hakimiyeti zayıfladıktan sonra özellikle merkezden uzak uç bölgeler de birçok beylikler çıkmıştır. Ertuğrul Gazi Söğüt civarına geldiğinde bölgenin güçlü beyliği olan Çobanoğlu beyliğine bağlıydı. Selçuklu sultanları otoritesini kaybettikleri için Konya ile irtibat net olarak kurulamıyordu. Osman bey zamanında beylik Konya'ya bağlı bir uç beylik olabildi. Konya Tebrize, Tebriz de Moğol İmparatorluğunun başkenti Pekin'e bağlıydı. Moğollara vergi verip bağımsız hareket eden Ertuğrul Gazi uç noktada bulunduğundan Moğolların baskı ve eziyetlerine maruz kalmıyordu. Ertuğrul Gazi bölgeye geldikten sonra tekfurlar alehine birtakım faaliyetlerde bulundu. Osman, Gündüzalp, Savcı isminde üç erkek evladı vardı. Osman Bey 1258'de Söğütte dünyaya gelen Ertuğrul Gazi'nin en küçük oğludur. Ertuğrul Gazi 1281 yılında 93 yaşındayken öldü. Ölümünden çok kısa bir önce Karacahisar ele geçirildi.

OSMAN BEY VE İNEGÖL'ÜN FETHİ

1265 yılında Osman Bey Kayıların başına geçtiği sırada İnegöl'de Rum beylerinin en kudretlisi ve Türk düşmanı Aya Nikola tekfur'du. İnegöl adı da Angle Koma'dır.

Çok uyanık ve ileri görüşlü olan Aya Nikola Osmanlı Beyliğinin kendileri için ileride ne büyük bir tehlike olacağını sezdiğinden, Osman Bey güçlenmeden onu yok etmenin çarelerini aramış bu konuda komşu tekfurları uyarmıştı. Her fırsatta Türklere zarar veren İnegöl tekfurunun bu durumunu Osman Bey, bir Türk dostu olan Bilecik tekfuruna anlatıp Aya Nikola'yı şikayet etmişti. Osman Bey İnegöl Tekfurunun kendisi hakkındaki düşüncelerini Bilecik tekfurundan öğreniyordu. Durum değerlendirilmesi yapmak için Akça Koca Konuralp, Turgut Alp ve Apdurrahman Gazi'yi yanına çağırdı. Bir gece baskını yapıp İnegölün fethine karar verildi. 1284'de yanına 70 savaşçı alan Osman Beyin gece baskınını casuslarından haber alan İnegöl tekfuru Ermeni Derbendi (Günümüzde Pazaryeri)'nde pusu kurup beklemeye başladı. Osman Bey kendisine pusu kurulduğunu öğrendiği halde geri dönmeyip pusunun üstüne gitti. Çok çetin bir çarpışma oldu. Her iki tarafda ağır kayıplar verdiler.

Osman Gazinin yeğeni, kardeşi Saru Yatı'nın oğlu Bay Hoca şehitler arasındaydı. Bu savaştan birkaç gün sonra İnegöl yakınlarındaki Kolaca (Kulaca) Kalesine baskın yapılıp kale fethedildi. Ahalisi ise teslim alındı. (1286) Osman Beyin ilk kale fethi olarak tarihe geçti.

Aya Nikola Osman Bey hakkındaki fikirlerinin doğruluğuna Karacahisar Tekfurunu inandırdı. Onunla ittifak yaptı. Güçlerini birleştiren iki tekfur başlarında İnegöl tekfuru Aya Nikola olduğu halde Osman Bey'le Domaniç yakınlarında Erice (İkizce) denilen yerde karşılaştı. Savaşı Osman Bey kazandı. Burada da Saru Yatı şehit oldu. Karaca bey tekfurunun kardeşi Latos'da harp meydanında kaldı.

Selçuklu Sultanı 2.Mesut 1289 yılında bir ferman göndererek Eskişehir ve Söğütün bağlı bulunduğu sancağa Osman Gazinin Bey olarak tayin olduğunu ve buraları vergiden muaf tuttuğunu bildirdi.

Daha sonraları Osman Bey kendisini öldürmek için olmadık yolları deneyen ve bunun için pusu kuran Yarhisarı aldı. Esirler arasında bulunan tekfurun 13 yaşındaki kızı Holofira ile oğlu Orhan Beyi evlendirdi. Müslüman olan Holofira Nilüfer ismini aldı. (Daha sonraları Bursaya birçok eser kazandırdı)

Kısa zamanda Karacahisarın ve akabinde Yarhisarın alınmasından sonra Osman Gazi, Turgut Alp'i uzun zamandan beri almak istediği İnegöl'e gönderdi. Kale kuşatıldı ve İnegöl alındı. (1299) Aya Nikola ismi bu tarihten sonra duyulmadığı için büyük bir ihtimalle öldürüldüğü sanılmaktadır.

Osman Beyin İnegöl'ü alması ile Bursa'nın fethi gündeme gelmiştir. Osman Bey Karacahisar'ı oğlu Orhan Beye, Eskişehir'i kardeşi Gündüz Alp'e, İnönü ve Yurdhisarı Aygud Alp'e, Yarhisarı Hasan Alp'e fetih esnasında büyük işler başaran ve fethi gerçekleştiren Turgut Alp'e ise İnegöl ve çevresindeki toprakları vermiştir. Bu yüzden buralara Turgut ili de denmiştir. Böylece Kurşunlununda içinde bulunduğu topraklar osmanlı beyligine geçmiş oldu. İnegöl ve çevresine kısa zamanda yerleşmeler başlamış imar işleri yapılıp tarihi binalar birbir dikilmeye başlanmıştır.